

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2026/023/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаангом хот

2025 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь

Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан

Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Золоо

Утас: 70453721, Цахим хаяг: ZolooT@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

- 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан
- 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан
- 2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
- 2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
- 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
- 2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

- 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
- 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
- 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
- 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд
- 3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв
  - 3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт
  - 3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл
  - 3.5.3 Нэмэлт төсөв

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

- 4.1 Ерөнхий зүйл
- 4.2 Материаллаг байдал
- 4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт
- 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
  - 4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт
  - 4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд
- 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
  - 4.5.1 Завсрын аудитын талаар
  - 4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн
- 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

УВС АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА У.ГАНЗОРИГ ТАНАА

2026.02.25 № УВА-2026/02УНА-СЖ-ТЧУ
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

8525050510

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>28,886,294,862.00</u>	<u>16,620,384,828.00</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ		9,606,165,909.00
351	Түүхий эд материал		7,140,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал		7,140,000.00
35130	Эм боох материал		
354	Хангамжийн материал	17,403,579,940.00	9,599,025,909.00
35410	Бичиг хэргийн материал	760,000.00	760,000.00
35420	Аж ахуйн материал	12,310,150.00	93,243,995.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		
35440	Түлш, шатах тослох материал		
35470	Бусад хангамжийн материал	17,390,509,790.00	9,505,021,914.00
36	Нөөцийн бараа	11,482,714,922.00	7,014,218,919.00
	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	11,482,714,922.00	7,014,218,919.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>11,919,818,128.55</u>	<u>12,518,154,504.46</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	11,919,918,182.55	12,518,154,504.46
392	Биет хөрөнгө	11,539,911,682.59	12,222,061,337.64
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	10,216,126,500.26	10,216,126,500.26
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-629,561,150.70	-883,011,163.86
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	582,180,749.00	1,158,180,749.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-525,149,082.29	-506,817,971.20
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	2,194,050,294.31	2,340,194,428.31
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-741,725,708.17	-987,409,730.17
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	554,643,338.50	736,700,038.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-376,700,752.32	-406,844,257.80
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	272,047,494.00	587,547,494.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,000,000.00	-32,604,749.40
393	Биет бус хөрөнгө	379,906,499.96	296,093,166.82
39301	Програм хангамж	47,975,000.00	50,475,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,975,000.00	-48,495,833.30
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	563,804,000.00	563,804,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-183,897,500.04	-269,689,999.88
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>40,806,113,044.55</u>	<u>29,138,539,332.46</u>
4	Нийт өр төлбөр	5,331,611.78	134,234,592.57
41	Богино хугацааны өр төлбөр	5,331,611.78	134,234,592.57
413	Өглөг	5,331,611.78	134,234,592.57
4131	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		89,837,692.16
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	4,361,611.78	38,896,900.41
4136	Бусал өглөг	970,000.00	5,500,000
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	970,000.00	5,500,000
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	40,800,781,432.77	29,00,304,739.89
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	40,800,781,432.77	29,004,304,739.89
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,137,238,557.94	1,137,238,557.94
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,137,238,557.94	1,137,238,557.94
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	38,979,612,051.99	27,181,935,359.11
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	38,979,612,051.99	38,979,612,051.99
51220	Тайлант үеийн үр дүн	5,006,120,516.73	-11,796,476,692.88
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	638,930,822.84	638,930,822.84
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	40,806,113,044.55	29,138,539,332.46

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	28,151,612,314.00	19,413,698,968.30
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	17,766,359,542.00	7,218,846,173.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	17,766,359,542.00	7,218,846,173.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,436,000.00	42,294,955.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,436,000.00	42,294,955.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-үндсэн хөрөнгө	6,086,310,294.00	1,194,220,000.00
1200046	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-бараа материал	11,670,613,248.00	5,982,331,178.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	10,385,252,772.00	12,194,852,795.30
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,000,908,372.00	4,968,818,995.30
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандит, тусламж	270,532,959.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	398,499,000.00	4,869,638,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,331,876,413.00	99,180,885.30
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	5,384,344,400.00	7,226,033,800.00
1330	Төсвийн захирагчдаас		
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,384,344,400.00	7,226,033,800.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,563,257,843.27	12,874,542,168.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,051,750,753.87	11,931,893,977.39

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,052,118,219.15	4,217,633,566.45
210101	Үндсэн цалин	1,517,361,414.00	1,937,480,035.20
210102	Нэмэгдэл	1,089,590,213.38	1,941,206,466.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	96,046,527.73	130,665,881.40
210104	Урамшуулал	302,694,740.00	150,654,467.20
2101015	Гэрээт ажилтаны хөлс	46,425,324.04	57,626,716.60
2102	Ажил олгогчид оос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	375,861,950.00	531,834,117.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	247,129,879.42	361,263,779.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	32,103,564.12	42,501,703.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,520,922.66	21,814,626.29
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	15,862,121.00	21,250,801.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	64,245,147.80	85,003,206.18
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	325,698,411.78	506,256,741.04
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,032,661.80	53,138,628.69
210302	Түлш, халаалт	276,152,749.98	422,849,430.35
210303	Цэвэр, бохир ус	25,513,000.00	30,268,682.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	282,281,522.95	337,111,464.48
210401	Бичиг хэрэг	40,031,330.00	33,768,702.00
210402	Тээвэр, шатахуун	174,856,081.00	124,059,384.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутал	6,082,080.00	565,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,831,318.95	30,279,984.48
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	42,498,713.00	148,438,394.00
2105	Нормативт зардал	7,112,000.00	2,500,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	
210502	Хоол, хүнс	-	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,112,000.00	2,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	65,335,350.00	276,034,300.00
210603	Хөдөрмөр хамгаалалын хэрэглэл	5,375,000.00	
210604	Урсгал засвар	59,960,350.00	276,034,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	182,256,392.00	243,960,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	182,256,392.00	243,960,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	90,822,643.00	1,834,669,901.19
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,390,534.00	1,839,102,920.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	876,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,700,000.00	2,070,060.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,573,865.00	1,460,821.19
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	165,000.00	254,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	35,365,644.00	782,100.00
210807	Газрын төлбөр	6,751,600.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,716,456,509.99	3,972,893,387.14
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	991,628,500.50	3,026,627,840.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	230,612,100.00	141,267,420.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	494,215,909.49	804,998,127.14
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,465,305,889.40	942,648,190.84
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,425,314,567.00	625,806,318.39
2103205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	3,920,305,454.00	21,213,360.00
2103207	Тэтгэвэрт гаргахад олгох, нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	56,008,600.00	192,227,958.39
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	199,083,613.00	8,712,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	249,916,900.00	403,653,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	39,991,322.40	316,841,872.45
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,066,035.40	201,173,002.45
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,925,287.00	115,668,780.00
	Хөрөнгийн зардал	0.00	0.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	0.00
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	10,563,257,843.27	12,874,542,168.23
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	17,588,354,470.73	6,537,956,800.07
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	12,582,233,954.00	18,335,633,492.95
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	257,960,000.00	1,948,435.95
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-бараа материал	12,324,273,954.00	18,335,685,057.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-12,582,233,954.00	-18,335,633,492.95
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	5,006,120,516.73	-11,796,476,692.88

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	10,394,688,772.00	12,237,147,790.30
12	Татварын Бус орлого		
120	Нийтлэг татварын бус орлого	9,436,000.00	<u>42,294,995.00</u>
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,436,000.00	<u>42,294,995.00</u>
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,436,000.00	<u>42,294,995.00</u>
121			
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	10,385,252,772.00	12,194,852,795.30
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	5,000,908,372.00	4,968,818,995.30
	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	270,532,959.00	
131103	ЗГНХ, ЗДНХ өрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	398,499,000.00	4,869,638,000.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,331,876,413.00	99,180,995.30
1320	Орон нутгын төсвөөс санхүүжих	5,384,344,400.00	7,226,033,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт/орон нутгийн төсөвт байгууллага/	5,384,344,400.00	7,226,033,800.00
1330	Төсвийн захирагчдаас		
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	10,067,778,772.00	12,026,084,905.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,067,778,772.00	12,026,084,905.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,602,472,882.60	11,080,916,714.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,027,326,926.23	4,141,479,312.71
210101	Үндсэн цалин	1,500,721,940.44	1,865,610,405.50
210102	Нэмэгдэл	1,099,991,884.68	1,936,921,842.01
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	115,031,944.98	130,665,881.40
210104	Урамшуулал	265,707,855.13	150,654,467.20
210105	Гэрээт ажлын хөлс	45,873,310.00	57,626,716.60
2102	Ажил олгогчдос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	400,653,197.92	518,150,678.67
210201	Тэтгэврийн даатгал	271,921,172.34	351,959,041.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	32,103,564.12	41,407,028.86
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,520,922.66	21,267,288.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	15,862,121.00	20,703,463.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	64,245,417.80	82,813,856.73
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	321,436,800.00	479,006,904.89
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,032,661.80	53,138,628.69
210302	Түлш, халаалт	271,791,138.20	395,599,594.20
210303	Цэвэр, бохир ус	25,613,000.00	30,268,682.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	282,071,522.95	304,151,512.00
210401	Бичиг хэрэг	40,013,330.00	30,883,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	174,856,081.00	119,207,384.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,831,318.95	22,994,532.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах,хортон мэргэчдийн устгал,ариутгал	6,082,080.00	565,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	42,288,713.00	130,500,846.00
2105	Нормативт зардал	7,112,000.00	2,500,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210503	Нормын хувцас,зөөлөн эдлэл	7,112,000.00	2,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	65,335,350.00	276,789,995.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		3,137,495.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,375,000.00	
210604	Урсгал засвар	59,960,350.00	273,652,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	182,265,392.00	243,960,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	182,265,392.00	243,960,500.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	90,822,643.00	1,357,135,061.19
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,390,534.00	1,352,568,080.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	876,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,700,000.00	2,070,060.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,573,865.00	1,460,821.19
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	165,000.00	254,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	35,365,644.00	782,100.00
210807	Газрын төлбөр	6,751,600.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,225,549,050.50	3,757,742,750.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	964,936,950.50	3,616,475,330.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	230,612,100.00	141,267,420.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,465,305,889.40	945,168,190.84
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,425,314,567.00	628,362,318.39
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	3,920,305,454.00	21,213,360.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	56,008,600.00	192,227,958.39
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай амжилласан албан хаагчдад тараас үзүүлэх дэмжлэг	199,083,613.00	8,712,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	249,916,900.00	406,173,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	39,991,322.40	316,841,872.45
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,066,035.40	201,173,002.45
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,925,287.00	115,668,870.00
3	Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ(3)=(1)-(2)	326,910,000.00	211,062,885.00
5.	Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зардлын дүн (5)	326,910,000.00	211,062,885.00
	Дотоод эх үүсвэрээс	326,910,000.00	211,062,885.00
223001	Бусад хөрөнгө	257,960,000.00	
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан задал	68,950,000.00	211,062,885.00
6	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ (6)=(4)-(5)	-326,910,000.00	-211,062,885.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)		
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,137,238,557.94	683,930,822.84	33,973,491,535.26	35,794,660,916.04
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
C07	Тайлант үеийн үр дүн			5,006,120,516.73	5,006,120,516.73
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,137,238,557.94	683,930,822.84	38,979,612,051.99	40,800,781,432.77
D01	2025 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,137,238,557.94	683,930,822.84	38,979,612,051.99	40,800,781,432.77
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин				

	үнэлгээний өсөлт, бууралт					
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					
D08	Тайлант үеийн үр дүн				-11,797,476,692.88	-11,797,476,692.88
D09	2025 оны 12-р сарын 31- нээрх үлдэгдэл	1,137,238,557.94	683,930,822.84	27,183,135,359.11		29,004,304,739.89

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
1	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТЫН ОРЛОГО	7,226,033,800.00	7,024,860,797.55	201,173,002.45	97.22
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ				
132	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	7,226,033,800.00	7,024,860,797.55	201,173,002.45	97.22
132001	Орон нутгийн төсвөөс	7,226,033,800.00	7,024,860,797.55	201,173,002.45	97.22
120004	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас	10,000,000.00	42,294,995.00	-32,294,995.00	422.95
1200041	Үндсэн үйл ажилгааны орлогоос санхүүжих	10,000,000.00	42,294,995.00	-32,294,995.00	422.95
	ҮЙЛ АЖИЛГААНЫ ОРЛОГО ДҮН	7,236,033,800.00	7,067,155,792.55	168,878,007.45	97.67
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,236,033,800.00	7,067,155,792.55	168,878,007.45	97.67
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	6,919,386,400.00	6,770,539,474.16	148,846,925.84	97.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,083,861,600.00	4,083,852,596.11	9,003.89	100
210101	Үндсэн цалин	2,148,091,000.00	1,865,610,405.50	282,480,594.50	86.85
210102	Нэмэгдэл	1,655,047,700.00	1,936,921,842.01	281,874,142.01	117.03
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	130,068,200.00	130,665,881.40	-597,681.40	100.46
210104	Урамшуулал	150,654,700.00	150,654,467.20	232.80	100
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд телөх шимтгэл	510,482,800.00	510,482,799.97	0.03	100
210201	Тэтгэврийн даатгал	347,128,300.00	347,128,299.97	0.03	100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	40,838,700.00	40,838,700.00		100
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	20,419,300.00	20,419,300.00		100

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	20,419,300.00	20,419,300.00		100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	81,677,200.00	81,677,200.00		100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	489,372,000.00	479,006,904.89	10,365,095.11	97.88
210301	Гэрэл цахилгаан	50,945,100.00	53,138,628.69	-2,193,528.69	104.31
210302	Түлш, халаалт	387,383,100.00	395,599,594.20	-8,216,494.20	102.12
210303	Цэвэр, бохир ус	51,043,800.00	30,268,682.00	20,775,118.00	59.30
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	289,758,500.00	225,447,312.00	64,311,188.00	77.81
210401	Бичиг хэрэг	36,338,000.00	30,169,550.00	6,168,450.00	83.02
210402	Тээвэр шатахуун	161,097,300.00	118,367,384.00	42,729,916.00	73.48
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	29,841,600.00	22,994,532.00	6,847,068.00	77.06
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,200,000.00	565,000.00	5,635,000.00	9.11
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	56,281,600.00	53,350,846.00	2,930,754.00	94.79
2105	Нормативт зардал	7,250,000.00	2,500,000.00	4,750,000.00	34.48
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл				
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,250,000.00	2,500,000.00	4,750,000.00	34.48
2106	Эд хогшил худалдан авах	394,541,200.00	390,263,880.00	4,277,320.00	98.92
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	79,350,000.00	79,350,000.00	0.00	100
210602	Тавилга	50,000,000.00	41,700,380.00	8,299,620.00	83.40
210603	Хөдөлмөр хамгаалалын хэрэгсэл	4,950,000.00	0.00	4,950,000.00	
210604	Урсгал засвар	260,241,200.00	269,213,500.00	-8,972,300.00	103.45
2107	Томилолт	180,345,500.00	180,345,500.00		100
210702	Дотоод томилолт	180,345,500.00	180,345,500.00		100
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	74,305,600.00	32,322,381.19	41,983,218.81	43.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,600,000.00	25,255,400.00	9,344,600.00	72.99
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	876,000.00		876,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	7,872,400.00	2,070,060.00	5,802,340.00	26.30
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,410,800.00	1,460,821.19	949,978.81	60.59
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	1,445,500.00	254,000.00	1,191,500.00	17.57
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	20,349,300.00	3,282,100.00	17,067,200.00	16.13
210807	Газрын төлбөр	6,751,600.00		6,751,600.00	
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	889,469,200.00	866,318,100.00	23,151,100.00	97.40

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	859,469,200.00	841,811,680.00	17,657,520.00	97.95
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	30,000,000.00	24,506,420.00	5,493,580.00	81.69
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН				
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН				
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	316,647,400.00	296,616,318.39	20,031,081.61	93.67
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	316,647,400.00	296,616,318.39	20,031,081.61	93.67
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,213,400.00	21,213,360.00	40.00	100.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	193,699,100.00	192,227,958.39	1,471,141.61	99.24
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай амжилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	24,218,300.00	8,712,000.00	15,506,300.00	35.97
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	77,516,600.00	74,463,000.00	3,053,600.00	96.06
	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	7,236,033,800.00	7,067,155,792.55	168,878,007.45	97.67

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
	НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛИЙН ОРЛОГО		4,968,818,995.30	-4,968,818,995.30
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухай төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,869,638,000.00	-4,869,638,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		99,180,995.30	-99,180,995.30
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН		4,968,818,995.30	-4,968,818,995.30
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		4,853,150,125.30	-4,853,150,125.30
210	Бараа, үйлчилгээний зардал		4,521,440,125.30	-4,521,440,125.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал		57,626,716.60	-57,626,716.60
210101	Үндсэн цалин			
210105	Гэрээт ажлын хөлс		57,626,716.60	-57,626,716.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		7,667,878.70	-7,667,878.70
210201	Тэтгэврийн даатгал		4,830,741.39	-4,830,741.39

210202	Тэтгэмжийн даатгал		568,328.86	-568,328.86
210203	ҮОМШӨ -ийн даатгал		847,988.28	-847,988.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		284,163.44	-284,163.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		1,136,656.73	-1,136,656.73
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		78,704,200.00	-78,704,200.00
210401	Бичиг хэрэг		714,200.00	-714,200.00
210402	Тээвэр (шатахуун)		840,000.00	-840,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс		77,150,000.00	-77,150,000.00
2105	Нормативт зардал			
210502	Хоол, хүнс			
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		95,089,000.00	-4,439,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		90,650,000.00	-90,650,000.00
210604	Урсгал засвар		4,439,000.00	-4,439,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал		63,615,000.00	-63,615,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		63,615,000.00	-63,615,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		1,327,312,680.00	-1,327,312,680.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж		1,327,312,680.00	-1,327,312,680.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,891,424,650.00	-2,891,424,650.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,774,663,650.00	-2,774,663,650.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		116,761,000.00	-116,761,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		331,710,000.00	-447,378,870.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		331,710,000.00	-331,710,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		331,710,000.00	-331,710,000.00
	Олгосон санхүүжил, шилжүүлэг		0.00	0.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох татаас, төлөвлөрүүлэх шилжүүлэг		0.00	0.00
	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН		4,853,150,125.30	-4,853,150,125.30
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Орон нутгийн удирдлагыг мэдээлэл, бодлогын удирдамжаар ханган хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохицуулан аймгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хангаж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд ил тод нээлттэй, чанар, хүртээмжтэй хүргэх зорилготой байгууллага юм.

Тамгын газрын чиг үүргийн хувьд орон нутагт төрийн захиргааны удирдлага, төлөвлөлт санхүү, эдийн засгийн бодлого, нийгмийн бодлогын асуудлыг хариуцан төрийн хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлах, түүний хэрэгжилтийг хангуулах төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг хуулийн дагуу түргэн шуурхай, чанартай хүргэх, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдүүлэхэд гол анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад дотоод орчин

Төсвийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Нягтлан болох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нийгмийн даатгалын болон татварын багц хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Засаг захиргааны нэгж түүний удирдлагын тухай хууль, Хөдөлмөрийн дотоод журмыг байгууллагын үйл ажиллагаандаа өдөр тутам хэрэгжүүлэн мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн.

Тус байгууллага нь аймгийн Засаг даргын тамгын газрын даргын тушаалаар баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн бөгөөд тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Увс аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 11,668,773.7 мянган төгрөгөөр буюу 28.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	0	0	0
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	17,403,579.9	9,606,165.9	-7,797,414.0
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	11,482,714.9	7,014,218.9	-4,468,496.0
Үндсэн хөрөнгө	11,919,818.2	12,516,954.5	597,136.4
Нийт хөрөнгө	40,806,113.0	29,137,339.3	11,668,773.7
Өр төлбөр	5,331.6	134,234.6	128,903.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	40,800,781.4	29,003,104.7	-11,797,676.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	40,806,113.0	29,137,339.3	11,668,773.7

Мөнгөн хөрөнгө, авлага, урьдчилж гарсан зардлын эхний болон эцсийн үлдэгдэл байхгүй байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 9,606,165.9 мянган төгрөг болж 7,797,414.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь Улс болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг захиалагч байгууллагын хувьд аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын өгсөн чиглэлийн дагуу бараа материал дансанд бүртгэгдсэн 7,882,857.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг ашиглагч байгууллагад шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Бусад эргэлтийн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 7,014,218.9 мянган төгрөг болж 4,468,496.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь нөөцийн бараа материалд Улс болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын өгсөн чиглэлийн дагуу бүртгэсэн болон ашиглагч байгууллагад шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 12,516,954.5 мянган төгрөг болж 597,136.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан машин, тоног төхөөрөмж, тавилга, эд хогшил, программ хангамжийн 209,862.9 мянга, хадиваар авсан машин, тоног төхөөрөмж, тавилга, эд хогшил, бусад үндсэн хөрөнгө 548,220.0 мянга, шилжүүлэн авсан тээврийн хэрэгсэл 139,000.0 мянга, бусад эх үүсвэрээс авсан тээврийн хэрэгсэл 507,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн, мөн худалдсан тээврийн хэрэгсэл 70,000.0 мянга, акталсан машин, тоног төхөөрөмж, тавилга, эд хогшил 113,082.0 мянга, тайлант онд 804,998.1 мянган төгрөгийн элэгдэл байгуулсантай холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны эцсийн үлдэгдэл 134,234.6 мянган төгрөг болж 128,903.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь Сангийн яамнаас санхүүжилтийн эрх нээж өгөөгүй болон төсвийн тодотгол хийсэнтэй холбоотой үүссэн Нийгмийн даатгалын шимтгэл, Хувь хүний орлогын албан татвар, түлш халаалт, шуудан холбоо, гэрээний дагуу байгууллагад төлөх өр төлбөр үүссэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 29,003,104.7 мянган төгрөг болж 11,797,676.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2025 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 6,409,997.9 мянга, үйл ажиллагааны орлогоос 10,000.0 мянга, нийт 6,419,997.9 мянган төгрөгөөр, нийт зардлыг 6,419,997.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 850,814.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 7,270,812.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 9 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс 7,226,033.8 мянга, өөрийн орлого 42,294.9 мянга, нийт 7,268,328.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 7,067,155.8 мянган төгрөг буюу 97.7 хувьтай байгаа нь үндсэн дансны хэмнэлт гарсан байна. Үндсэн данснаас 201,173.0 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	80101 үндсэн үйл ажиллггааны зардал	3,714,568.3	3,560,244.2	154,324.1	
2	80103-гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ	1,677,481.9	1,677,473.0	8.9	
3	80111-Төрийн өмчийн барилгын ашиглалт	675,562.0	675,405.6	156.4	
4	80205-мэдээлэл сурталчилгааны зардал	24,600.0	15,605.0	8,995.0	
5	80307, шүүхийн шийдвэрийн дагуу олох нөхөн төлбөр	39,969.2	39,969.2	0.00	
6	80309 -уналга, цугларалт бэлтгэл сургууль	66,500.0	54,842.5	11,657.5	
7	80802-ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал, дэмжлэг	295,434.0	275,403.0	20,031.0	
8	80815- сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн албан хаагчид олгох нөхөн олговор	21,213.4	21,213.36	0.04	
9	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	747,000.0	747,000.0	0.00	
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,000.0	0.0	6,000.0	
		7,268,328.8	7,067,155.86	201,173.0	

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Аудитын ерөнхий чиглэлийн судалгааны дүн

№	Үзүүлэлт	Төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү	/мянган төгрөг/
					Тайлбар
1	Программ хангамжийн бүртгэл		50,475.0		Санхүүгийн Ctsystem, Ухаалаг Увс апплейкешн

2	Унаа, хоолны зардал	133,254.2	130,068.2	3,186.0	Ажилтнуудад хоолны хөнгөлөлтийг 1 хоногт 4.5 мянган төгрөгөөр тооцон олгож байна.
3	Сургалт, семинар	30,000.0	24,506.4	5,493.6	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардлаас гарсан.
4	Гадаад томилолт, арга хэмжээ	0.0	95,936.2	0.00	Гадаад зочин хүлээн авах арга хэмжээ- 37,084.4, гадаад томилолт /Засаг даргын нөөц, техник хяналтын зардлаас- Улаанбаатарт ажилласан томилолтын хэмжээгээр тооцсон, унааны зардал орсон/-58,851.8
5	Төрд учирсан хохирлыг барагдуулахтай холбоотой зардал		39,939.2		Шүүхийн шийдвэрийн дагуу 2 ажилтанд олгосон байна. Аудитаар уг асуудлыг Төрийн албаны салбар зөвлөлд албан бичиг хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.
6	Орон тооны цомхотгол		0.0		Үйлчилгээний 6 орон тооны цомхотгол хийсэн.
7	Хэвлэл, мэдээлэл		103,000.0		Цахим сайт, телевиз /Аймгийн 100 жилийн ой болсонтой холбоотой зардал нэмэгдэж гарсан/

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Засгийн газрын нөөц хөрөнгө, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах аймаг орон нутгийн байгууллагын шийдвэрээр 4,869,638.0 мянган төгрөг, төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 99,180.9 мянга, нийт 4,968,818.9 мянган төгрөгийн орлого бүртгэсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас цалингийн зардалд 57,626.7 мянга, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардалд 7,667.9 мянга, тээвэр шатахууны зардалд 840.0 мянга, бага үнэтэй түргэн элэгдэх аж ахуйн эд зүйлсийн зардалд 76,350.2 мянга, бичиг хэргийн зардалд 714.2 мянга, урсгал засварын зардалд 4,439.0 мянга, дотоод албан томилолтын зардалд 63,615.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардалд 1,327,412.5 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 2,774,663.6 мянга, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардалд 116,761.00 мянга, бусад хөрөнгийн зардалд 91,350.0 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардалд 331,710.0 мянга, нийт 4,853,150.1 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Зарцуулаагүй үлдэгдэл 115,668.8 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Аймгийн Засаг даргын тамгын газарт тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь тайлант онд 1,065,000.0 мянган төгрөгийн Ю.Цэдэнбалын нэрэмжит аймгийн төв талбайн шинэчлэл тохижилтын ажил, тээвэр шатахуун нийлүүлэх 161,097.3 мянган төгрөгийн нээлттэй тендер шалгаруулалтыг

цахимаар, мөн 49,280.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авах ажиллагааг харьцуулалтын аргаар зохион байгуулж ажилласан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Т.Намжил гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 3/156 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 10,821,217.8 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 108,212.2 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 86,569.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 12,875,742.2 мянган төгрөгийн 1 хувиар буюу 128,757.4 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 103,005.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн.

Увс аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь бараа үйлчилгээний бусад зардал, мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр, бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардлаас аймгийн 100 жилийн ойн үйл ажиллагаанд зориулж бэлгийн багц худалдан авахад төсвөөс 28,065.5 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсанд албан шаардлага өглөө.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын

талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд төсөв, хөрөнгө зарцуулах 6,142,153.6 мянган төгрөгийн 80 шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй, мөн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 2,626,751.7 мянган төгрөгийн 99 шийдвэрийн мэдээлэл, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 3,532,977.6 мянган төгрөгийн 188 мөнгөн гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 11,252,140.9 мянган төгрөгийн 108 мөнгөн гүйлгээг тус тус хугацаа хоцроон байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцэхгүй байна гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

1. Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь Шүүхийн шийдвэрийн дагуу доорх ажилтнуудад ажилгүй байсан хугацааны цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого нийт 39,969.2 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас олгосон байна. Үүнд:

Шүүхийн шийдвэрийн дагуу цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын судалгаа

Д/д	Нэрс	Огноо	Мөнгөн дүн	Шүүхийн шийдвэр
			Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого	
1	Б.Чимэддорж	2024.12.20	20,588,746	2024.08.01, №152/ШШ2024/00336 2024.11.12, №152/ШШ2024/00499
2	Ш.Батмөнх	2024.12.20	19,380.463	2024.06.26, №224/МА2024/00025 2024.09.24, №152/ШШ2024/00404
	Нийт дүн		39,969,209	

Энэ асуудлыг Төрийн албаны тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50.1 дэх хэсэгт "Иргэнийг, эсхүл улс төрийн албан хаагчаас бусад төрийн албан хаагчийг төрийн албанд хууль бусаар томилсон, чөлөөлсөн, түр чөлөөлсөн, халсныг төрийн албаны төв байгууллага, эсхүл шүүх тогтоосон бол төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ", 50.2 дахь "Төрийн албаны төв байгууллага шүүхийн шийдвэрийн биелэлтийн талаар бүртгэл хөтөлж, төрд учруулсан хохирлын нөхөн төлөлтөд хяналт тавьж, нөхөн төлөгдөөгүй тохиолдолд төрийг төлөөлж шүүхэд нэхэмжлэл гаргана" гэж заасны дагуу Төрийн албан салбар зөвлөлд шилжүүлэхээр шийдвэрлэв.

2. Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтсийн дарга, Нийгмийн бодлогын хэлтсийн дарга, Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсийн дарга, Төрийн сангийн төлбөр тооцоо хариусан мэргэжилтэн, Салбарын хамтын ажиллагаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн, Мэдээлэл технологи, цахим засаглалын бодлого зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн гэсэн албан тушаалуудад түр орлон гүйцэтгэгч томилон ажиллуулж байгаа асуудлыг Төрийн албаны зөвлөлийн Увс аймаг дахь салбар зөвлөлд албан бичиг хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 16,490,168.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрүүлж 85,019.6 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж, 16,404,648.6 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 500.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоосныг хэрэгжүүлэн биелэлтийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

1. Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн дарга, Төрийн сангийн дотоод хяналт хариуцсан мэргэжилтэн нарт татварын мэргэшсэн зөвлөхийн эрхийн мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг сар бүр үндсэн цалингийн 15 хувиар тооцож олгосон байна. Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.2.2 дахь хэсэгт “Захиргааны албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн хувьд албан тушаалын цалин болон төрийн алба хаасан хугацааны, цолны, зэрэг дэвийн, докторын зэргийн нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлснөөс” бүрдэнэ гэж заасантай нийцэхгүй байх тул дараагийн аудитаар тухайн зөрчлийг арилган ажилласан эсэхийг шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.
2. Аймгийн Засаг даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн Б/11 дүгээр захирамжаар Засаг даргын зөвлөх, 2025 оны 09 дүгээр сарын 12-ны өдрийн Б/56 дугаар захирамжаар Засаг даргын төсөл, хөтөлбөр хариуцсан ахлах зөвлөх томилж 63,056.1 мянга, 2025 оны 9 дүгээр сарын 12-ны өдрийн Б/57 дугаар захирамжаар Засаг даргын зөвлөх томилж 18,182.1 мянга, 2025 оны 9 дүгээр сарын 12-ны өдрийн Б/58 дугаар захирамжаар Засаг даргын зөвлөх томилж 18,967.0 мянган төгрөгийн цалин тус тус олгосон байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4 дэх хэсэгт “Энэ хуульд заасныг зөрчиж тэргүүн дэд, дэд, орлогч дарга, зөвлөхийн чиг үүрэгтэй ижил эрх, үүрэг бүхий өөр нэршилтэй албан тушаалын орон тоо бий болгох, түүнд аливаа албан тушаалтныг томилох, орон тоог хэвээр хадгалахыг хориглоно” гэсэн заалтад нийцэхгүй байх тул уг асуудлыг аймгийн Төсвийн Ерөнхийлөн захирагчийн жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэл тайланд хийх аудитаар шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 23,582,089.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 23,554,023.8 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж, 28,065.5 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өглөө.

Залруулсан алдаа:

Санхүүгийн тайланд өглөгийн үлдэгдлийг 2,289.4 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх заалтад “Үнэн зөв байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсэгт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.3 дахь заалтад “бүх өр төлбөр” гэж заасан болон Толилуулга батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул залруулга хийлгэлээ.

5.1 Албан шаардлага

Увс аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь бараа үйлчилгээний бусад зардал, мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр, бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардлаас аймгийн 100 жилийн ойн үйл ажиллагаанд зориулж бэлгийн багц худалдан авахад төсвөөс 28,065.5 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.5 дахь заалтад “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэсэн заалт болон “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвөөс хуулиар хориглосон зардал буюу бэлэг дурсгалыг зүйлд зардал гаргахгүй ажиллахыг албан шаардлага болгов.

5.2 Зөвлөмж

Илрүүлэлт:

Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд төсөв, хөрөнгө зарцуулах 6,142,153.6 мянган төгрөгийн 80 шийдвэрийн мэдээллийг байршуулаагүй, мөн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 2,626,751.7 мянган төгрөгийн 99 шийдвэрийн мэдээлэл, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 3,532,977.6 мянган төгрөгийн 188 мөнгөн гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 11,252,140.9 мянган төгрөгийн 108 мөнгөн гүйлгээг тус тус хугацаа хоцроон байршуулсан байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Өглөг дутуу илэрхийлсэн	1	2,289.4	1	2,289.4			1	2,289.4				
Дүн	1	2,289.4	1	2,289.4			1	2,289.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага Д шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй	1	28,065.5			1	28,065.5							
Дүн	1	28,065.5			1	28,065.5							

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээлэл хугацаа хоцроосон мөн байршуулаагүй	1	23,554,023.8					1	23,554,023.8
Дүн	1	23,554,023.8					1	23,554,023.8
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	23,554,023.8					1	23,554,023.8

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

/М.БАТСУУРЫ/

/М.БАТ-АМГАЛАН/

/Т.НАМЖИЛ/

2026 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдөр

**АЛБАН ШААРДЛАГЫН БҮРТГЭЛ,
ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

А. Албан шаардлагын төсөл бэлтгэж, баталгаажуулах үеийн бүртгэл, хяналт

1. Ерөнхий мэдээлэл

1.1 Аудитын нэр	Увс аймгийн ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	1.2 Аудитын код	УВА-2026/023/НА-СТА-ТШЗ
-----------------	---	-----------------	-------------------------

1.3 Аудит хийсэн үндэслэл	Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1	1.4 Аудитын төрөл	Санхүүгийн тайлангийн аудит
---------------------------	---	-------------------	-----------------------------

1.5 Албан шаардлагын дугаар		1.6 Огноо	2026.02.25	1.7 Мөнгөн дүн /төгрөгөөр/	28,065,500
-----------------------------	--	-----------	------------	----------------------------	------------

1.8 Албан шаардлага өгөх үндэслэл	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Увс аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь бараа үйлчилгээний бусад зардал, мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр, бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардлаас аймгийн 100 жилийн ойн үйл ажиллагаанд зориулж бэлгийн багц худалдан авахад төсвөөс 28,065.5 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.			
	Алдаа, зөрчлийн ангилал	Хууль, тогтоомжийг хэрэгжүүлээгүй			
	Журмын заалт (4.2-ос аль тохирохыг оруулах)	4.2.1.6 дахь заалтад “Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан”, 4.2.1.11 дэх заалтад “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал”			
	Зөрчсөн эрх зүйн актын	Нэр	Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль		
		Заалт	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.5 дахь заалтад “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах”		
Үндэслэл болгосон эрх зүйн актын	Нэр	Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.6, 4.2.1.11 дэх заалт			
	Заалт	4.2.1-д “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана” 4.2.1.6 дахь заалтад “Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан”, 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа,			

зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал”

1.9 Зөрчил барагдуулах хэлбэр /Төгрөгөөр/	Улсын төсвийн дансанд	1.10 Зөрчил барагдуулах огноо
	Орон нутгийн төсвийн дансанд	
	Тухайн байгууллагын дансанд	
	Зөрчил арилгаж	
		2026.05.30

2. Үндэслэл болгосон гол нотлох баримтын талаарх мэдээлэл

№	Нотлох баримтын нэр төрөл	Дугаар	Огноо	Тайлбар
1	Төлбөрийн хүсэлт		2025	8 дуаагийн гүйлгээний төлбөрийн хүсэлт хавсралтаар
2	Холбогдох нотлох баримтууд		2025	Тушаал шийдвэр, нэхэмжлэх, орлого, зарлагын баримт, гэрээ гэх мэт

3. Аудитын баг болон хариуцагчийн талаарх мэдээлэл

№	Аудитын багийн		Хариуцагч			
	Албан тушаал	Овог нэр	Байгууллагын нэр	Албан тушаал	Овог нэр	Холбоо барих хаяг, утас
1	Ахлах аудитор	Т.Намжил	Аймгийн ЗДТГ	Дарга	У.Ганзориг	99454989
				Нягтлан бодогч	Н.Алтантуул	99454389

Албан шаардлага бэлтгэх үеийн чанарын хяналт

4.1 Чанарын хяналт хийсэн тэмдэглэл

№	Албан тушаалтан	Огноо	Чанарын хяналтаар өгсөн санал зөвлөмж	Гарын үсэг
1	Аудитын менежер М.Бат-Амгалан	2026.02.25	-	
2	Дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь	2026.02.25	—	

4.2 Албан шаардлагыг хэвлэмэл хуудсанд хэвлэх зөвшөөрөл

№	Албан тушаал	Овог нэр	Огноо	Гарын үсэг
1	Дарга, тэргүүлэх аудитор	М.Батсуурь	2026.02.25	

4. Албан шаардлагыг баталгаажуулж, хүргүүлэх үеийн баримтжуулалт

№	Үзүүлэлт	Мэдээлэл оруулах хэсэг		
		8066666	1528010041	
			Гайлбар	
1	Албан шаардлагыг хүргүүлсэн албан бичгийн	Огноо		
		Дугаар		
2	Албан шаардлагыг хүлээлгэн өгсөн	Огноо	2026.02.25	
		Ажилтны	Овог нэр	Т.Намжил
			Албан тушаал	Ахлах аудитор
3	Албан шаардлагыг хүлээн авсан	Байгууллагын нэр	Аймгийн ЗДТГ	
		Ажилтны	Овог нэр	Н.Алтантуул
			Албан тушаал	Нягтлан бодогч
4	Албан шаардлагын хэрэгжилтийг хариуцах	Газрын нэр	Аймгийн ЗДТГ	
		Ажилтны	Овог нэр	У.Ганзориг
			Албан тушаал	Дарга
5	Тооцоолсон зөвшөөрүүлсэн үр өгөөж	Санхүүгийн	Тоо	
			Дүн	
		Санхүүгийн бус үр өгөөжийн тоо		

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 01/38/А2060412
УБА-2026/023/НА-СТА-ТМЗ

Улаангом

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1 дэх заалт, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэгт заасан бүрэн эрхийн хүрээнд, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 дэх заалтад заасан цаглаварт хугацаанд аймгийн Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Увс аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь бараа үйлчилгээний бусад зардал, мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр, бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлсийн зардлаас аймгийн 100 жилийн ойн үйл ажиллагаанд зориулж бэлгийн багц худалдан авахад төсвөөс 28,065.5 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалтад “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйл 15.1 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.5 дахь заалтад “Төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалтад “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1-д “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана” 4.2.1.6 дахь заалтад “Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан”, 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг тус тус үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Төсвийн хөрөнгөөр хуулиар хориглосон зардал буюу бэлэг худалдан авахыг таслан зогсоож, биелэлтийг 2026 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар² т ирүүлэх.

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг аймгийн Засаг даргын тамгын газрын дарга У.Ганзориг, нягтлан бодогч Н.Алтантуул нарт даалгав.
3. Албан шаардлагыг хүлээн зөвшөөрөөгүй тохиолдолд Захиргааны ерөнхий хуулийн 92 дугаар зүйлийн 92.1 дэх хэсэгт заасны дагуу гомдол гаргах эрхтэй.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АХЛАХ АУДИТОР

Т.НАМЖИЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

М.БАТ-АМГАЛАН

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

